

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
Ткачової Анни Іллівни
«Диференційований підхід у заняттях оздоровчим фітнесом жінок
першого періоду зрілого віку з урахуванням
просторової організації тіла»
на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Освіта»
за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт»

Комісія, створена згідно з Наказом ректора Національного університету фізичного виховання і спорту України № 268-заг. від 30.09.2020 р., у складі: доктора наук з фізичного виховання і спорту, заступнику завідуючого кафедри біомеханіки та спортивної метрології з наукової роботи, доцента Гончарової Н.М. (голова) та рецензентів: доктора наук з фізичного виховання та спорту, завідувача кафедри спортивної медицини НУФВСУ Футорного С.М., кандидата наук з фізичного виховання та спорту, доцента кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації НУФВСУ Хрипко І.В., проаналізувала результати та повноту виконання здобувачем ступеня доктора філософії, аспірантом кафедри біомеханіки та спортивної метрології Ткачовою Анною Іллівною освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями і тезами за напрямом дисертації, Експертним метрологічним висновком № 303-59/20 від 27.10.2020 р., а також заслухала доповідь основних положень дисертаційної роботи здобувача у вигляді презентації на фаховому семінарі та відповіді здобувача на запитання учасників фахового семінару.

Актуальність теми дисертації. Пріоритетними загальнодержавними цінностями, що визначають соціально-економічну політику цивілізованих країн, є здоров'я людини. Здоров'я нації – показник зрілості, культури й успішності держави. Особливе значення на сучасному етапі набуває усвідомлення цінності здоров'я та здорового способу життя як пріоритетного завдання сучасної людини.

Сучасні вимоги до працездатного населення, що актуалізуються на фоні соціально-економічної нестабільності, погіршення екологічної ситуації, зростання психологічного напруження у суспільстві, потребують системної діяльності щодо залучення осіб зрілого віку до занять фізичними вправами.

Натомість за твердженням науковців в Україні через ряд об'єктивних та суб'єктивних причин нереалізованими залишаються значні резерви для підвищення мотивації населення до рухової активності, визначення стратегічних напрямів та обґрунтування інноваційних технологій для створення середовища, яке спонукатиме до рухової активності. Актуальність даної проблематики загострюється відносно категорії жінок першого зрілого віку, періоду максимальної реалізації соціальної та біологічної їх функції, що підтверджено значною увагою з боку науковців.

Існуючі підходи до розробки та впровадження засобів фізичного виховання, а саме засобів оздоровчого фітнесу, для контингенту жінок першого зрілого віку підтвердили свою ефективність для покращення фізичного стану, фізичної підготовленості, фізичного здоров'я та функціонального стану систем організму жінок, натомість залишаються невирішеними питання реалізації диференційованого підходу до занять аквафітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації тіла.

Тобто, існують прогалини у сформованому єдиному науковому знанні відносно побудови занять аквафітнесом з позиції врахування індивідуальних особливостей організму жінки зрілого віку, що в повному обсязі не дозволяє оптимізувати показники тілобудови, біогеометричного профілю постави, функціонального стану опорно-рухового апарату жінок під час занять фізичними вправами у воді. Представлена до розгляду дисертаційна робота Ткачової А.І. саме спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище питань.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано на кафедрі біомеханіки та спортивної метрології Національного університету фізичного виховання і спорту України, відповідно до теми 3.13 «Теоретико-методичні основи здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання різних груп населення», номер державної реєстрації 0116U001615, керівник д.фіз.вих., професор Кашуба В.О.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що в роботі вперше теоретично обґрунтовано та перевірено ефективність побудови занять аквафітнесом жінок першого періоду зрілого віку на основі диференційованого підходу, відмінними рисами якого є формування груп жінок з урахуванням типу їх тілобудови, функціонального стану опорно-рухового апарату та профілю постави; вперше теоретично обґрунтовано технологію комплексного застосування засобів аквафітнесу в процесі фізкультурно-оздоровчих занять жінок першого періоду зрілого віку для позитивного впливу на показники просторової організації їх тіла; вперше визначено факторну структуру фізичного розвитку, рухової активності, фізичної підготовленості та рівня стану біогеометричного профілю постави жінок першого періоду зрілого віку, як основу диференціації фізичного навантаження в структурі занять аквафітнесом; вперше вивчено взаємозв'язок між окремими показниками просторової організації тіла та фізичної підготовленості жінок першого періоду зрілого віку які займаються аквафітнесом.

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані у роботі результати дозволяють суттєво розширити підходи до організації та проведення занять оздоровчим фітнесом на засадах диференціації відповідно особливостей просторової організації тіла жінок.

Беручи до уваги значення представленого дисертаційного дослідження, що визначило ключові положення диференційованого підходу до занять аквафітнесом жінок першого зрілого віку з урахуванням просторової

організації їх тіла, робота може стати основою розгляду даної проблематики, в той самий час окреслені теоретичні положення та практичні результати експериментальних досліджень впроваджені у навчальний процес закладів вищої освіти та практичну діяльність оздоровчих фітнес клубів.

Практичне значення отриманих результатів. Практична значущість роботи полягає в розробці та впровадженні в практику діяльності фітнес клубів технології диференційованих занять оздоровчим фітнесом жінок 21-35 років, спрямованість і зміст яких визначається у відповідності до особливості просторової організації їх тіла. Запропонований підхід до диференціації занять дозволяє оптимізувати показники тілобудови, біогеометричного профілю постави, функціонального стану опорно-рухового апарату жінок першого періоду зрілого віку. Результати роботи впроваджені в навчальний процес кафедри біомеханіки та спортивної метрології Національного університету фізичного виховання і спорту України, кафедри теорії і методики фізичного виховання Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та у вигляді висновків і рекомендацій у процес занять оздоровчим фітнесом контингенту осіб зрілого віку фітнес клубів м. Києва.

Ступінь обґрунтованості і достовірності положень та висновків, сформульованих у дисертації. Методологія дослідження базувалася на актуальній засадах наукової проблеми диференціації змісту занять аквафітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації їх тіла. Визначення сфери та напрямів її вивчення органічно супроводжується подальшим поглибленням і конкретизацією предмета та об'єкта дослідницької діяльності, адекватних теоретичних і практичних завдань та методів їх вирішення.

Розв'язування поставлених у роботі завдань ґрунтується на використанні комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження, яке було проведено на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків.

Дисертаційна робота Ткачової А.І. оформлена за загальноприйнятою схемою і складається з анотації, вступу, п'яти розділів власних досліджень та їх аналізу, рекомендацій щодо наукового і практичного використання здобутих результатів, висновків, списку використаних джерел, який містить 239 літературних найменувань та додатків.

Текстовий матеріал дисертації наочно проілюстровано 38 таблицями і 21 рисунком, які повною мірою відображають зміст проведеної роботи. Цифрові дані статистично оброблені і відповідно до логіки викладення адекватно проаналізовані.

У вступі автором обґрунтовано актуальність обраної наукової проблеми, представлено об'єкт, предмет, мету, завдання та методологію дослідження; розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів; зазначено особистий внесок здобувача; представлено сферу

апробації основних положень дослідження; наведено кількість публікацій автора за темою дисертаційної роботи, охарактеризовано структуру дисертаційної роботи.

Перший розділ дисертаційної роботи присвячено вивченню сучасної науково-методичної література, яка розглядає здоров'я жінок першого періоду зрілого віку як соціальну проблему, автор характеризує та робить акцент на диференційованому підході до побудови занять оздоровчим фітнесом жінок першого періоду зрілого віку. Детально висвітлено специфіку просторової організація тіла, як критерію диференціації фізкультурно-оздоровчих занять, а також охарактеризовано засоби аквафітнесу в структурі оздоровчих занять осіб зрілого віку. Слід відзначити, що автором проаналізована велика кількість літератури, що дало змогу широко охарактеризувати стан питання, що вивчається, та чітко окреслити аспекти, які можуть бути вирішені в рамках даного дисертаційного дослідження. Кожний підрозділ аналізу літератури характеризується ґрунтовним розкриттям окресленого питання з позиції думки науковців України та світу.

В другому розділі представлено опис методів, які використовувалися під час проведення дослідження відповідно до його мети, завдань, об'єкту, предмету та охарактеризовано доцільність їх застосування. Дисертаційна робота виконувалась поетапно з 2016 по 2020 роки і включала 4 етапи дослідження.

Основна частина дисертації викладена у 3, 4 та 5 розділах роботи.

У третьому розділі роботи представлено дані, які створюють уявлення про особливості досліджуваного контингенту, оцінку їх фізичного розвитку та характеристику фізичної підготовленості. В рамках проведення дослідження, на основі проведеного анкетування вивчено їх уподобання та мотиви до занять оздоровчим фітнесом. Проаналізовано рухову активність та вивчено стан біогеометричного профілю постави жінок першого періоду зрілого віку в залежності від типу тілобудови. Представлено факторний аналіз показників, отриманих внаслідок експериментальної діяльності для встановлення співвідношення засобів фізичного виховання при організації занять оздоровчим фітнесом з жінками першого періоду зрілого віку в залежності від їх просторової організації тіла.

У четвертому розділі обґрунтовано підходи до побудови занять аквафітнесом жінок першого періоду зрілого віку, визначено зміст та основні положення технології побудови занять аквафітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації тіла.

Автором доведено та перевірено ефективність запропонованої технології, що підтверджено результатами експериментальної перевірки, а саме покращення динаміки показників фізичного розвитку жінок першого періоду зрілого віку під впливом програми занять аквафітнесом з урахуванням типу тілобудови доведено її достовірний вплив на стан постави та на показники фізичної підготовленості досліджуваного контингенту.

П'ятий розділ роботи посвячений аналізу і узагальненню отриманих результатів. Його зміст дозволяє оцінити отримані результати через призму

загальновідомих теоретичних і методичних положень, дати їм обґрунтування та оцінити їх наукову новизну та практичну значущість.

На основі виконання поставлених в роботі завдань і отриманих результатів автор формує висновки, які узгоджуються з даними, наведеними в основних розділах роботи і дозволяють судити про ступінь виконання поставлених завдань і досягнення мети роботи. Роботу завершують практичні рекомендації, список використаної літератури та додатки.

В цілому, за змістом дисертаційної роботи, слід зазначити її чітку, логічну побудову, яка повністю відображає шляхи досягнення сформульованих автором цілей і виконання заявлених завдань.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковані в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях. У опублікованих наукових роботах зі співавторами та без, дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

За матеріалами дисертації опубліковано 14 наукових праць, серед яких 6 наукових праць опубліковано у фахових виданнях України (із них 3 введено до міжнародних наукометричних баз), 2 – у наукових періодичних виданнях інших держав (введених до міжнародних наукометричних баз), 5 мають апробаційний характер та 1 додатково відображає наукові результати досліджень.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Автором самостійно проведено патентний пошук, проаналізовано літературні посилання, передовий досвід. Також здобувач самостійно виконував розробку технології диференційованих занять оздоровчим фітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням показників просторової організації їх тіла, проводив статистичну обробку матеріалу, проаналізував отримані результати. Всі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок.

Апробація результатів дисертації. За рішенням Вченої ради Національного університету фізичного виховання і спорту України (№ 268-заг. від 30.09.2020 р.) та наказу ректора НУФВСУ фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся 20.11.2020 р. р. на кафедрі біомеханіки та спортивної метрології під головуванням заступника завідувача кафедри з наукової роботи, д.фіз.вих., доцента Гончарової Н.М. та за участю призначених рецензентів (д.фіз.вих., професора Футорного С.М., к.фіз.вих. Хрипко І.В.), а також запрошених співробітників кафедр біомеханіки та спортивної метрології, спортивної медицини, здоров'я,

фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України МОН України.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення.

Дисертаційна робота Ткачової Анни Іллівни «Диференційований підхід у заняттях оздоровчим фітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації тіла» є закінченим науковим дослідженням, у якому отримані нові наукові результати. Принципових зауважень щодо дисертації немає, окремі незначні помилки не зменшують загальну цінність дисертації.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Ткачової Анни Іллівни «Диференційований підхід у заняттях оздоровчим фітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації тіла» (науковий керівник – д.фіз.вих., професор Кашуба В.О.), є закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення актуального наукового завдання процесу фізичного виховання та сфери оздоровчого фітнесу. За оформленням і структурою дисертаційна робота відповідає основним вимогам, представленим до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

ВИСНОВОК

Розглянувши дисертацію Ткачової Анни Іллівни «Диференційований підхід у заняттях оздоровчим фітнесом жінок першого періоду зрілого віку з урахуванням просторової організації тіла» та наукові публікації по темі дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих із співавторами (додаток 1), а також за результатами попередньої експертизи (фахового семінару), вважаємо, що робота є актуальною, являє собою повністю закінчену наукову працю, проведена із застосуванням сучасних методів досліджень, має наукову новизну, практичне значення, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. В роботі відсутні порушення академічної доброчесності, видано Експертний метрологічний висновок № 303-59/20 від 27.10.2020 р. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 року, відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та може бути рекомендована до офіційного захисту в спеціалізованій вченій раді.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ порушити клопотання перед МОН України про утворення спеціалізованої вченої ради для розгляду та проведення разового захисту дисертації Ткачової Анни Іллівни у складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: Андрєєва Олена Валеріївна, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор; м. Київ.

Рецензент: Футорний Сергій Михайлович, завідувач кафедри спортивної медицини Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор; м. Київ.

Рецензент: Хрипко Інна Василівна, доцент кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту; м. Київ.

Опонент: Савлюк Світлана Петрівна, професор кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту Рівненського державного гуманітарного університету, доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент; м. Рівне.

Опонент: Гакман Анна Вікторівна, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент; м. Чернівці.

Голова комісії та фахового семінару з попередньої експертизи дисертації,
доцент кафедри біомеханіки
та спортивної метрології НУФВСУ:
д.фіз.вих., доцент

Н.М. Гончарова

Рецензенти:

завідувач кафедри
спортивної медицини НУФВСУ,
д.фіз.вих., професор

С.М. Футорний

доцент кафедри
здоров'я, фітнесу та рекреації НУФВСУ,
к.фіз.вих.

І.В. Хрипко

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Гончарова Н, Ткачова А. Сучасний стан просторової організації тіла жінок першого періоду зрілого віку, які займаються оздоровчим фітнесом. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016;24:46-50. Фахове видання України. *Здобувачеві належить участь у накопиченні даних щодо практичного досвіду науковців у напрямку профілактики та корекції порушень просторової організації тіла жінок, співавтору – оформлені наукової публікації.*

2. Ткачова А, Гончарова Н, Прилуцька Т. Біологічні детермінанти диференціації фізичного навантаження в процесі занять аквафітнесом жінок першого зрілого віку = Biological determinants of physical activity differentiation for women of the first mature age (aged 21 to 35) who do water fitness. Journal of Education, Health and Sport formerly Journal of Health Sciences. Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz. [Інтернет]. Bydgoszcz, Poland; 2017;7(11):444-55. Доступно:

<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7425>. Видання Польщі, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. *Здобувачеві належить участь у розробці плану проведення досліджень, отриманні емпіричних даних та їх аналізі, співавторам – участь у інтерпретації отриманих даних та оформлені публікації.*

3. Імас Є, Ткачова А. Особливості факторної структури фізичного розвитку та фізичної підготовленості жінок першого зрілого віку в процесі занять оздоровчим фітнесом. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018;30:70-6. Фахове видання України. *Здобувачеві належить участь у проведенні педагогічного експерименту, узагальненні отриманих даних, оформлені наукової праці, співавтору – систематизації отриманих емпіричних даних.*

4. Ткачова А. Мотиваційні пріоритети фізкультурно-оздоровчої діяльності жінок першого зрілого віку. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2018;3:96-9. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.

5. Ткачова А. Теоретичні засади побудови фізкультурно-оздоровчих занять жінок першого зрілого віку з урахуванням просторової організації їхнього тіла. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018;32:43-9. Фахове видання України.

6. Кашуба В, Гончарова Н, Ткачова А, Прилуцька Т. Особливості тілобудови жінок першого періоду зрілого віку, які займаються аквафітнесом. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019;1:97-104. Фахове

видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. *Здобувачеві належить участь у отриманні емпіричних даних, систематизації теоретичних та аналізі емпіричних даних, співавторам – участь у систематизації отриманих даних, пошуку теоретичної інформації та оформленні наукової праці.*

7. Tkachova A, Dutchak M, Kashuba V, Goncharova N, Lytvynenko Y, Vako I, Kolos S, Lopatskyi S. Practical implementation of differentiated approach to developing water aerobics classes for early adulthood women with different types of body build. Journal of Physical Education and Sport (JPES). 2020;20(S. 1):456-60. Фахове видання іншої держави (Румунії), яке включено до наукометричних баз Scopus, Index Copernicus. *Особистий внесок здобувача полягає у розробці плану проведення дослідження, безпосереднього впровадження авторського підходу, співавторам – допомога у інтерпретації отриманих даних, оформленні публікації.*

8. Goncharova N, Kashuba V, Tkachova A, Khabinets T, Kostiuhenko O, Pymonenko M. Correction of postural disorders of mature age women in the process of aqua fitness taking into account the body type. Теорія та методика фізичного виховання. 2020;20(3):127-36. Фахове видання України, яке включено до наукометричних баз Scopus, Index Copernicus. *Особистий внесок здобувача визначається безпосередньою участю в організації, проведенні та аналізі результатів педагогічного експерименту, співавторів у систематизації отриманих результатів, здійсненні допомоги у теоретичному узагальненні отриманого матеріалу.*

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Прилуцька ГА, Ткачова АІ. Сучасні тенденції програмування занять оздоровчим фітнесом жінок зрілого віку. В: Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: зб. наук. праць 1-ї Всеукраїнської інтернет-конф. «Color of Science» [Інтернет]; 2018 Січ 29-30; Вінниця. Вінниця: Планер; 2018. с. 90-4. Доступно: <https://www.vspu.edu.ua/science/art/a202.pdf>. *Особистий внесок здобувача полягає у пошуку інформації, її систематизації, співавтору належить допомога у інтерпретації отриманих даних.*

2. Ткачова АІ, Сущик ВФ. Аналіз рухової активності жінок першого періоду зрілого віку з різним типом тілобудови. В: Коробейніков ГВ, Кашуба ВО, Гамалій ВВ, редактори. Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: біомеханічні, психофізіологічні та метрологічні аспекти. Матеріали 1-ї Всеукр. електрон. наук.-практ. конф. з міжнар. участю [Інтернет]; 2018 Трав 17; Київ. Київ: НУФВСУ; 2018. с. 166-8. Доступно: https://unisport.edu.ua/sites/default/files/pictures/aktualni_problemy_1_konferen_1.pdf.

Особистий внесок здобувача визначається розробкою плану наукового дослідження, безпосереднього отримання даних, їх аналіз, співавтору – допомога у представленні наукової публікації.

3. Ткачова АІ, Прилуцька ГА. Основні напрями використання засобів аквафітнесу в процесі оздоровчих занять жінок із різним типом тілобудови. В: Молодь та олімпійський рух: зб. тез доповідей 12-ї Міжнар. наук. конф. [Інтернет]; 2019 Трав 17; Київ; 2019. с. 347-8. Доступно: https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zbirnyk_tez_2.pdf. *Здобувачеві належить участь в аналізі науково-методичної літератури, її систематизації, постановці завдань дослідження, співавтору - допомога в аналізі отриманих результатів та оформленні наукової публікації.*

4. Ткачова АІ, Костюченко ОМ, Колтипін ЯА, Чижковський ОТ. Теоретичні засади побудови занять аквафітнесом жінок зрілого віку з урахуванням особливостей жіночого організму. В: Шинкарук ОА, редактор. Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії. Матеріали 3-ї Всеукраїнської електрон. наук.-практ. конф. з між нар. Учасцю [Інтернет]; 2020 Квіт 8; Київ. Київ: НУФВСУ; 2020. с. 90-2. Доступно: https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/it_konf_2020_.pdf

Здобувачеві належить основний об'єм роботи з аналізу науково-методичної літератури, визначенню мети дослідження та розробка практичних рекомендацій, співавторам – оформлення наукової публікації та добір наукової інформації із визначеної тематики.

5. Кашуба В, Ткачова А, Івченко В. Аналіз досвіду організації занять аквафітнесом контингенту жінок першого періоду зрілого віку. В: Фізична активність і якість життя людини: зб. тез доповідей 4-ї Міжнар. науково-практичної Інтернет-конференції [Інтернет]; 2020 Черв 10; Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки; 2020. с. 64. Доступно: <https://conferences.eenu.edu.ua/public/conferences/Tezu2020.pdf> *Здобувачеві належить основна робота по аналізу науково-методичної літератури за проблемою дослідження, розробці основних положень авторської технології, співавтори здійснювали допомогу по аналізу провідного досвіду впровадження засобів оздоровчого фітнесу в фізкультурно-оздоровчу діяльність осіб зрілого віку та оформленню наукової праці.*

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

1. Кашуба В, Гончарова Н, Ткачева А. Диагностика осанки человека: история и современное состояние. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016;21:9-14. Фахове видання України. *Здобувачеві належить участь у систематизації науково-методичної літератури, визначення мети та завдань дослідження, співавторам – накопиченні наукових даних їх систематизації, оформленні статті.*